

Doelen De Schrijf ladder en Handiger handschrift - groep 1 t/m 4

versie 28-5-2024

Globale doelen van De Schrijf ladder

- Het ontwikkelen van fijne motoriek, de schrijfvoorwaarden en het handschrift
- Het plezier in fijnmotorische activiteiten (en spelletjes) en het schrijven behouden en vergroten

Globale doelen van Handiger handschrift

- Het ontwikkelen van de schrijfvoorwaarden
- Het aanleren van de cijfers en letters
- Het plezier in het schrijven behouden en vergroten
- Het ontwikkelen van een vlot, ontspannen en leesbaar handschrift.

Doelen Voorbereidend schrijven groep 1 en 2

In groep 1 en 2 vindt de ontwikkeling van de fijne motoriek en de schrijfvoorwaarden plaats. Door het inzetten van De Schrijf ladder komt de ontwikkeling van kinderen op een steeds hoger niveau m.b.t.:

- reflexintegratie (versturende reflexen zijn verdwenen, zoals de grijpreflex)
- sensomotorische integratie (steeds betere samenwerking tussen de zintuigen en motoriek)
- van 3d naar 2d (van bewegingen in de ruimte naar op het platte vlak)
- lichaamskennis, lichaamsbewustzijn en lichaamscontrole
- samenwerking tussen de 2 handen
- ontkoppeld bewegen en verschil maken tussen voorkeurshand en hulphand
- tweedeling hand (pink en ringvinger zorgen voor de stabiliteit als de andere 3 bewegen) en vingersturing, inclusief duimoppositie
- visueel ruimtelijke integratie (bijv. vormen herkennen en steeds nauwkeuriger natekenen)
- nauwkeuriger grafomotorisch werken - van eenvoudig en groot bewegen naar meer complexe vormen en klein bewegen
- grafocognitieve termen in de ruimte en op het platte vlak (bijv. onder/boven en links/rechts)
- kritisch waarnemen en zelfreflectie
- potloodgreep en schrijfhouding
- met gevarieerd kleurmateriaal kunnen werken (waarmee en waarop je kleurt)
- aandacht, volhouden en moeite doen
- competent voelen bij fijnmotorische vaardigheden

Doelen Handschriftonderwijs groep 3 en 4

- **pengreep en schrijfhouding**
de juiste schrijfhouding, de juiste papierligging, een dynamische pengreep voor zowel rechts- als linkshandigen
- **de samenwerking tussen 2 handen**
de samenwerking tussen de schrijfhand en de hulphand (voor het fixeren en transporteren van het papier)
- **automatisering van het handschrift**
Bij nieuwe vaardigheden ontwikkelt het handschrift zich via de cognitieve fase (aandacht op de handeling zelf) via associatieve fase (oefenen/gevarieerd herhalen) naar automatische fase (aandacht op de inhoud richten en tegelijk leesbaar te schrijven)
- **nauwkeuriger grafomotorisch werken**
Van het ervaren van grote letters - naar het schrijvend aanleren van grote letters - naar het schrijven m.b.v. zones - naar het schrijven met hulplijnen - naar het schrijven met minder hulplijnen - het schrijven met smallere liniering - naar schrijven op enkel een grondlijn - naar schrijven zonder grondlijn
- **langere woorden en zinnen schrijven**
Van 1 letter herhalend schrijven - naar afwisselende letterparen schrijven - naar 3-, 4- en 5-letterwoorden schrijven - naar zinnen schrijven - naar zinnen met hoofdletters en lettertekens schrijven
- **kritisch waarnemen en zelfreflectie**
Steeds kritischer waarnemen eigen handschrift en bereid zijn om moeite te doen en eigenaarschap te ontwikkelen voor een leesbaar handschrift.
- **hanteren van verschillend schrijfgerei**
In groep 3 en 4 is potlood het schrijfgerei bij het standaardwerk. In alle groepen naast het standaardwerk veel variëren met ander schrijfgerei: leuk en leerzaam!